

Ebelik Öğrencilerinin Meslek ile İlgili Görüşlerinin ve Mezuniyet Sonrası Çalışmak İstedikleri Kurumların Değerlendirilmesi

Evaluation of Midwifery Students' Opinions of Their Profession and Assessment of Their Preferences About Institution Types That They Will Work

Ummahan YÜCEL¹, Nazan TUNA ORAN², Esmâ YÜKSEL³

ÖZET

Araştırma, ebelik öğrencilerinin meslek ile ilgili görüşlerini ve mezuniyet sonrası çalışmak istedikleri kurum ve kurumları değerlendirmek amacı ile yapılmıştır.

Kesitsel tipteki araştırmanın evrenini Ege Üniversitesi İzmir Atatürk Sağlık Yüksekokulu Ebelik Bölümü'nde 2013-2014 eğitim-öğretim güz yarıyılında öğrenim görmekte olan birinci ve dördüncü sınıf 229 öğrenci oluşturmuştur. Örnek seçimine gidilmemiş, gönüllü öğrenciler araştırmaya dahil edilmiştir. Araştırmaya katılım oranı % 73'dür (n:167).

Öğrencilerin %45'i birinci, %55'i dördüncü sınıfta okumakta olup, %59'unun annesi, %43'ünün babası ilköğretim mezunudur. Katılımcıların %54'nün üniversite giriş sınavı tercih sıralamasının ilk beşinde ebelik olduğu, %51'inin iş bulma kolaylığı nedeni ile bölümü tercih ettiği ve %81'inin mesleklerini sevdiği belirlenmiştir. Bununla birlikte öğrencilerin %89'u ebelik mesleğinin toplumsal statüsünü orta ve kötü olarak tanımlamıştır. Araştırma grubunun %49'unun kadın doğum ve çocuk hastalıkları hastanesinde, %28'inin aile sağlığı merkezinde ebe olarak, %14'ünün ise üniversitede akademisyen olarak çalışmak istedikleri saptanmıştır. Araştırma grubunun %84'ü hafta içi gündüz, %11'i nöbet usulü, %98'i ilçe veya şehirde, %2'si köyde çalışmak istemektedir.

Öğrencilerin yarısı bölümlerini isteyerek ve iş bulma kolaylığı nedeni ile seçmişlerdir. Katılımcıların yarısı ikinci basamak, dörtte biri birinci basamak, yaklaşık olarak onda biri ise üniversitede akademisyen olarak çalışmak istemektedir. Öğrencilerin çoğunluğunun mesleğin statüsü ile ilgili kaygıları vardır. Ebelik bölümü öğrencileri hakkında daha kapsamlı bilgi sağlayacak profil çalışmalarına gereksinim vardır. Meslek adaylarının mesleğe karşı tutumlarını ve mesleğin toplumsal statüsünü etkileyen faktörleri çözümlenecek çalışmalar yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Meslek, Öğrenci, Ebelik, Tercih, Görüş

ABSTRACT

The study was conducted to investigate midwifery students' opinions of their profession and assess their preferences for posts and institutions in which they will work after graduation.

The population of this cross-sectional study consisted of 229 first- and fourth-year students in the midwifery department of Ege University İzmir Atatürk Health School in the fall semester of 2013-2014 academic year. No sampling method was implemented; volunteer students were included in the study. The participation rate in the study was 73% (n:167).

Of the participants, 45% were the first-year students and 55% were the fourth-year students. 59%'s mother and 43%'s father were graduated in primary school. 54% placed midwifery education in the first five level of preference list in the university entrance examination. 51% preferred midwifery due to employment opportunity, and 81% were pleased with their profession. However, 89% of them defined the social status of the midwifery as moderate or bad. Of them, 49% wanted to work in the obstetrics and gynecology hospital, 28% as a midwife in the family health center, and 14% as academicians in the university. 84% wanted to work in the daytime, 11% wanted to work shifts, and 98% wanted to work in a district or city, and 2% in a village.

Half of the participants preferred the profession of their own free will due to employment opportunity. Half of them wanted to work in the secondary healthcare, one-fourth of them in the primary healthcare, and about one-tenth of them as an academician in the university. The majority of them had worries about the status of their profession. To provide more comprehensive data on midwifery students, profile studies should be performed. In addition, studies to analyze the prospective midwives' attitudes towards the profession, and factors affecting the social status of the profession should be conducted.

Key words: Profession, Student, Midwifery, Preference, Opinion

* 24-26 Nisan 2014, 1.Uluslararası & 5.Ulusal Ebelik Öğrenci Kongresi'nde poster bildirisi olarak sunulmuştur.

¹Yrd. Doç. Dr.Halk Sağlığı, Ebelik, Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü

²Doç. Dr. Hemşirelik, Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü

³Araş. Gör. Ebelik, Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü

GİRİŞ VE AMAÇ

Meslek, genellikle uzun ve yüksek dereceli bir eğitim ile kazanılan sistemli bilgi ve becerilere dayalı, kendine özgü yasal ve ahlaksal kuralları bulunan, insanlara yararlı mal üretmek, hizmet vermek için yapılan ve bir kimsenin geçimini sağladığı uğraştır.¹⁻³ Meslek bireyin yaşamında oldukça uzun bir zaman alacağından meslek seçimi bireyin en önemli kararlarından biridir.¹ Ebelik tüm dünyada, tarih boyunca insanlara sağlık hizmeti veren sosyal gruplardan biri olmuştur.

Bir mesleği işten ayıran bazı temel kriterler vardır. Bunlardan bazıları; sürekli geliştirilen bilgi yükü, yüksek eğitim, otonomi, verilen

hizmetin toplum için vazgeçilmez olmasıdır.² Ülkemizde 1996 yılından itibaren ebe olmak için üniversite eğitimi almak zorunludur. Üniversite eğitimi, meslek adaylarının eğitimi yanı sıra ebe akademisyen yetiştirme, bilimsel araştırmalar ve aktiviteler ile ebeliğin meslekleşme sürecine ivme kazandırmıştır.³⁻⁴ Mesleğin bireyleri cezbetmesi ve uygulayıcıların hizmet sunmaya istekli olması mesleğin diğer önemli özelliklerindedir.²

Bu araştırma, ebelik öğrencilerinin meslek ile ilgili görüşlerini ve mezuniyet sonrası çalışmak istedikleri konum ve kurumları belirlemek amacı ile yapılmıştır.

MATERYAL VE METOT

Araştırmanın Tipi ve Tarihi

Kesitsel tipte olan araştırma Aralık 2013-Ocak 2014 tarihleri arasında yapılmıştır.

Araştırmanın Evreni ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Ege Üniversitesi İzmir Atatürk Sağlık Yüksekokulu Ebelik Bölümünün birinci ve dördüncü sınıfına kayıtlı 229 öğrenci oluşturmuştur.

Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş, evrenin tamamına ulaşılması amaçlanmıştır. Araştırmaya gönüllü 167 öğrenci (katılım oranı %73) katılmıştır.

Veri Toplama Aracı ve Yöntemi

Verilerin toplandığı anket formu; öğrencilerin bazı sosyo-demografik özellikleri ile mesleği seçme nedenleri, mesleğe ilişkin görüşleri ve mezuniyet sonrası çalışmak istedikleri kurumlara yönelik 30 sorudan oluşmuştur.

Öğrencilere araştırmanın içeriğine ilişkin bilgi verilerek sözel izin alınmış ve anket formu dağıtılarak öğrencilerin formu bireysel olarak doldurmaları sağlanmıştır.

İstatistiksel Değerlendirme

Veriler, SPSS 16.00 programında değerlendirilmiştir. Verilerin istatistiksel analizinde; sayı yüzde dağılımı ve ki-kare testi kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık $p < 0,05$ kabul edilmiştir.

Etik Düzenlemeler

Araştırmanın uygulanabilmesi için Ege Üniversitesi İzmir Atatürk Sağlık Yüksekokulu Ebelik Bölüm Başkanlığı'ndan alınmıştır. Katılımcılara araştırma hakkında bilgi verilmiş ve sözel onamları alınmıştır.

BULGULAR VE TARTIŞMA

Çalışmaya katılan öğrencilerin %86,8'i çekirdek aile yapısına sahip olup, %59,3'ünün annesi, %42,5'inin babası ilkokul mezunudur. Öğrencilerin %71,9'unun anneleri ev hanımı; %46,8'inin ise babaları işçi veya serbest meslek sahibidir. Öğrencilerin %58,1'i aile gelirlerinin giderlerine denk olduğunu belirtmiştir. Araştırma grubunun %44,9'u birinci, %55,1'i dördüncü sınıfta okumaktadır ve %55,1'i düz lise, %36,5'i anadolu lisesi, %2,4'ü ise sağlık meslek lisesi mezunudur (Tablo 1).

Ebelik bölümü, öğrencilerin üniversite tercih sıralamasında %53,9 ile ilk beşte, %25,7 ile on bir ve üzerindeki sıralamada yer almıştır. Öğrencilerin %50,9'u iş bulma kolaylığı, %17,4'ü ise idealindeki meslek olduğu için ebelik bölümünü tercih etmiştir. Katılımcıların %80,8'i mesleklerini sevdiğini ve %60,5'i ebelik mesleğini tekrar tercih edebileceklerini belirtmiştir. Bununla birlikte öğrencilerin sadece %10,8'i mesleğinin toplumsal statüsünün iyi olduğunu düşünmektedir (Tablo 2).

Tablo 3'de öğrencilerin çalışmak istedikleri konum ve kurumlar hakkındaki görüşlerinin dağılımı verilmiştir. Öğrencilerin %83,2'si mezuniyet sonrası ebelik yapacaklarını belirtirken, %13,8'si akademisyen olmayı planlamaktadır. Ebelik yapacağını belirten öğrencilerin, %33,1'inin aile sağlığı merkezinde (birinci basamak), %66,9'unun kadın doğum ve çocuk hastalıkları hastanesi ile eğitim, uygulama ve araştırma hastanesinde (ikinci ve üçüncü basamak), çalışmak istedikleri belirlenmiştir. Öğrencilerin ikinci ve üçüncü basamak sağlık kurumlarında çalışmak istedikleri birimler; %34,4 ile doğumhane, %31,2 ile yenidoğan birimi ve %29,0 ile kadın doğum servisidir.

Tablo 1. Öğrencilerin Bazı Sosyo-demografik Özelliklerinin Dağılımı

Özellikler	Sayı	%
Sınıf		
1. sınıf	75	44,9
2. sınıf	92	55,1
Mezun olduğu okul		
Sağlık meslek lisesi	4	2,4
Düz lise	92	55,1
Anadolu lisesi	61	36,5
Diğer	10	6,0
En uzun yaşanılan yer		
Köy	23	13,8
İlçe	61	36,5
Şehir	40	24,0
Büyükşehir	43	25,7
Aile tipi		
Çekirdek	145	86,8
Geniş	20	12,0
Parçalanmış	2	1,2
Ailenin gelir düzeyi		
Gelir giderden fazla	15	9,0
Gelir gidere denk	97	58,1
Gider gelirden fazla	55	32,9
Annenin eğitim durumu		
İlkokul	99	59,3
Ortaokul	32	19,2
Lise	23	13,7
Üniversite	5	3,0
Annenin mesleği		
Memur	4	2,4
İşçi	16	9,5
Emekli	9	5,4
Serbest	18	10,8
Ev hanımı	120	71,9
Babanın eğitim durumu		
İlkokul	72	43,1
Ortaokul	35	21,0
Lise	48	28,7
Üniversite	12	7,2
Babanın mesleği		
Memur	12	7,1
İşçi	39	23,4
Emekli	62	37,1
Serbest	39	23,4
Diğer	15	9,0
Toplam	167	100,0

Tablo 2. Öğrencilerin Mesleğe Seçme Nedenleri ve Mesleğe İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Özellikler	Sayı	%
Bölümü tercih sırası		
1-5	90	53,9
6-10	34	20,4
11 ve üzeri	43	25,7
Mesleği seçmede en büyük etken		
İdealimdeki meslek	29	17,4
Rastlantı sonucu	8	4,7
Aile tercihi	15	9,0
Rol model	6	3,6
İş bulma imkanı	85	50,9
Puanın bölüme yeterliliği	23	13,8
Diğer	1	0,6
Mesleği sevme durumu		
Evet	135	80,8
Hayır	32	19,2
Tekrar ebelik mesleğini tercih etme durumu		
Evet	101	60,5
Hayır	66	39,5
Mesleği severek yapacağına inanma		
Evet	141	84,4
Hayır	26	15,6
Toplumsal statüsü		
İyi	18	10,8
Orta	94	56,3
Kötü	55	32,9
Toplam	167	100,0

Mezuniyet sonrası çalışmak istedikleri kurumları tercih etmelerindeki en önemli faktörler, mesleki doyum (%33,0), staj deneyimleri (%29,3) ve maaş durumudur (%29,3).

Öğrencilerin %43,1'i şehirde, %34,7'si büyükşehirde çalışmak istediklerini belirtmiştir.

Öğrencilerin mesleki yaşam ve kariyer planlarına hazırlıkları değerlendirildiğinde; %34,7'sinin Kamu Personeli Seçme Sınavına (KPSS), %10,8'inin Yabancı Dil Sınavlarına ve %5,4'ü Akademik Lisansüstü Sınavına (ALES) hazırlandığı belirlenmiştir (Tablo 3).

Tablo 3. Öğrencilerin Çalışmak İstedikleri Konum ve Kurum Hakkındaki Görüşlerinin Dağılımı

Özellikler	Sayı	%
Çalışmak istediği konum		
Ebe	139	83,2
Akademisyen	23	13,8
Mesleği icra etmek istemeyen	5	3,0
Çalışmak istediği kurum*(n:139)		
Aile sağlığı merkezi	46	33,1
Kadın doğum ve çocuk hastalıkları hastanesi	81	58,3
Eğitim, uygulama ve araştırma hastanesi	12	8,6
Çalışmak istediği birim**(n:93)		
Doğumhane	32	34,4
Yenidoğan birimi	29	31,2
Kadın doğum servisi	27	29,0
Poliklinikler	5	5,4
Çalışmak istediği kurumu/konumu tercih etmedeki faktörler		
Staj deneyimleri	49	29,3
Maaş durumu	49	29,3
Staj dışında başka bir kurum	4	2,4
İş doyumuna ulaşma	55	33,0
Diğer	10	6,0
Çalışmak istedikleri kurumun yeri		
Köy	3	1,8
İlçe	34	20,4
Şehir	72	43,1
Büyükşehir	58	34,7
Mesleki yaşam ve kariyer planı hazırlık türü		
Yabancı dil sınavlarına hazırlık	18	10,8
KPSS'ye hazırlık	58	34,7
ALES'e hazırlık	9	5,4
İkinci üniversiteye hazırlık	4	2,4
Kariyer planı yapmayan	76	45,5
Diğer	2	1,2
Toplam	167	100,0

* Ebe olarak çalışmak istediğini belirten öğrencilerin (n:139) çalışmak istedikleri sağlık kurumlarına göre dağılımı verilmiştir.

**İkinci ve üçüncü basamakta çalışmak istediğini belirten öğrencilerin (n:93) sağlık kurumunda çalışmak istedikleri birimlere göre dağılımı verilmiştir.

Birinci ve dördüncü sınıf ebelik öğrencilerinin mesleğe ilişkin görüşleri karşılaştırıldığında, iki sınıf arasında; mesleği sevme, yeniden ebelik mesleğini tercih etme, mesleğini severek yapacağına inanma ve mesleğin toplumsal statüsü ile ilgili görüşleri arasında fark olmadığı saptanmıştır ($p>0,05$).

İki sınıf, üniversite tercih sıralamaları ve mezuniyet sonrası kariyer planları açısından karşılaştırıldığında, birinci sınıfların bölümü

ilk beşte tercih etme oranı ($p<0,001$), dördüncü sınıflarda ise kariyer planı yapma oranı daha yüksektir. ($p<0,05$) (Tablo 4).

Bu çalışmada, lisans eğitimi alan ebelik öğrencilerinin meslekleri ile ilgili görüşleri, mesleği tercih etme durumları ve mezuniyet sonrası çalışma ve kariyer planları incelenmiştir. Çalışmada ayrıca birinci ve dördüncü sınıf öğrencileri arasında mesleğe yönelik bazı değişkenler ve kariyer planı yapma açısından fark ortaya konmuştur.

Tablo 4. Birinci ve Dördüncü Sınıf Öğrencilerin Bazı Değişkenler Açısından Karşılaştırılması

Özellikler	1.sınıf		4.sınıf		Toplam		p
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	
Mesleği sevme durumu							
Evet	64	85,3	71	77,2	135	80,8	$\chi^2:1,776$
Hayır	11	14,7	21	22,8	32	19,2	$p:0,183$
Yeniden ebelik mesleğini tercih etme durumu							
Evet	47	62,7	54	58,7	101	60,5	$\chi^2:0,273$
Hayır	28	37,3	38	41,3	66	39,5	$p:0,602$
Mesleği severek yapacağına inanma							
Evet	65	86,7	76	82,6	141	84,4	$\chi^2:0,518$
Hayır	10	13,3	16	17,4	26	15,6	$p:0,472$
Toplumsal statüsü*							
Olumlu	56	74,7	56	60,9	112	67,1	$\chi^2:3,561$
Olumsuz	19	25,3	36	39,1	55	32,9	$p:0,059$
Mesleki yaşam ve kariyer planı yapma durumu							
Evet	30	40,0	54	58,7	84	50,3	$\chi^2:5,777$
Hayır	45	60,0	38	41,3	83	49,7	$p:0,016$
Bölümü tercih sırası**							
1-5	56	74,7	34	37,0	90	53,9	$\chi^2:23,646$
6 ve üzeri	19	25,3	58	63,0	77	46,1	$p<0,001$
Toplam	75	100,0	92	100,0	167	100,0	

* Ebeliğin toplumsal statüsünü iyi-orta düzeyde değerlendirilmesi olumlu, kötü düzeyde değerlendirilmesi olumsuz olarak gruplandırılmıştır.

** Ebelik bölümü üniversite tercih sıralamalarında; on bir ve üzeri tercihler, 6 ve üzeri tercih sırasına dahil edilmiştir.

Ebelik bölümü öğrencilerinin aileleri düşük sosyo-ekonomik yapıya sahiptir. Farklı üniversitelerin ebelik bölümlerinde yapılan çalışmalarda benzer şekilde öğrencilerin çoğunluğunun ebeveynlerinin düşük eğitimi ve annelerinin ev hanımı olduğu bildirilmiştir.⁵⁻⁸ Hemşirelik ve sağlık yöneticiliği gibi sağlıkla ilgili farklı bölümlerde okuyan öğrencilerle yapılan çalışmalarda da benzer sonuçlar bulunmuştur.^{5,8-13} Tıp öğrencilerinin ise anne ve babaları daha yüksek oranda lise ve üstü eğitimlidir.¹⁴⁻¹⁶

Ailenin sosyo-ekonomik düzeyi yanı sıra ülkemizde politik faktörlerden olan mesleğe girme olanakları, iş bulma ve eğitim fırsatı ebelik mesleğinin tercih edilmesinde etkilidir.^{1,8,22-24} Öğrencilerin çoğunluğu üniversite eğitimi için ebeliği ilk sıralarda tercih etmiştir. Birinci sınıfta bölümün ilk sıralarda yer alma sıklığının dördüncü sınıf öğrencilerine göre daha yüksek olması bölümün tercih edilirliğinin arttığını göstermektedir. Ülkemizde yapılan diğer çalışmalarda ebeliğin tercih edilen bölümler arasında olduğunu göstermektedir.^{6,8,17-19} Öğrencilerin bölümü tercih etmelerindeki en

belirleyici faktör, iş bulma kolaylığıdır. Türkiye istatistik kurumunun raporuna göre; işsizlik oranı %9,7'dur. Sağlık sektörü %2,1'i ile işsizliğin en az olduğu ikinci sektördür.²⁰
²¹ Bu nedenle iş imkanı sağlıkla ilgili bir bölümü seçmede belirleyici bir etken olması beklenen bir sonuçtur. Farklı üniversitelerin ebelik ve hemşirelik bölümlerinde yapılan çalışmalarda, bölümlerin en önemli tercih edilme nedeninin iş bulma imkanı olduğu görülmektedir.^{8,10,17,18,22-27}

Meslek sadece para kazanma yolu değil aynı zamanda bireylerin kendini ifade etme ve kendini gerçekleştirme açısından da önemlidir.¹ Meslekleşme sürecinde, etkili olan mesleğin toplumdaki imajı gibi dışsal faktörlerin yanı sıra profesyonel statüye ulaşmada meslek üyelerinin bireysel sorumluluklarını yerine getirmeleri de önemlidir. Uygulayıcıların hizmet sunmaya istekli olması ve işlerini yaşamlarının önemli bir parçası olarak görmeleri meslek olmanın önemli bir kriteridir.² Mesleğin toplumsal statüsünü düşük olarak değerlendirmelerine ve iş imkanı nedeni ile ebeliği tercih etmelerine rağmen öğrencilerin çoğunun mesleklerini severek yapacaklarını belirtmeleri olumludur. Ebelik ve hemşirelik öğrencileri ile ilgili yapılan benzer çalışmalar öğrencilerin mesleklerini isteyerek seçtikleri ve severek yapacaklarını düşündükleri görülmektedir.^{5,25,28,29} Yurtsal ve arkadaşlarının Sivas ilinde yaptıkları araştırmada öğrencilerin yaklaşık olarak tamamının ebelik mesleği hakkında düşüncelerinin olumlu olduğu bildirilmiştir.⁸

Dördüncü sınıf öğrencilerinin mesleği sevmeye, yeniden mesleği tercih etme ve mesleği severek yapacağına inanmalarına yönelik görüşleri birinci sınıflara göre daha olumlu olmakla birlikte aralarında önemli bir fark yoktur. Şirin ve arkadaşlarının hemşire öğrenciler ile yaptığı çalışmada da benzer şekilde birinci ve dördüncü sınıfların mesleğe yönelik görüşleri arasında fark olmadığı bildirilmiştir.¹⁰ Tezel ve Arslan da benzer şekilde öğrencilerin birinci sınıfta meslekleri

hakkında olumlu görüşe sahip olduklarını saptanmıştır.⁵

Mesleki eğitim teorik bilgi ve uygulama becerisi kazanmanın yanı sıra mesleki bakış açısının geliştiği ve meslek felsefesinin kazanıldığı bir dönemdir.^{2, 30} Ebelik mesleğinin başta ana-çocuk sağlığı olmak üzere ağırlıklı olarak sağlıklı bireylere hizmet etmesi, sağlığın korunması, sürdürülmesi ve geliştirilmesi amacıyla yönelik sağlık hizmeti sunması, öğrencilerin mesleklerine karşı olumlu görüşe sahip olmalarında etkili olabilir. Hemşirelik, ebelik ve sağlık memurluğu bölümlerinde okuyan öğrenciler ile yapılan bir çalışmada, öğrencilerin bölümlerini seçmelerindeki en sık belirtilen motivasyon faktörünün hemşirelik öğrencilerinde insanlara yardım etme, ebelik öğrencilerinde halkın sağlığını koruma ve geliştirme olduğu saptanmıştır.³¹

Araştırma grubunun yaklaşık üçte biri ağırlıklı olarak koruyucu ve sağlığı geliştirici hizmet sunulması beklenen birinci basamak sağlık kurumlarında çalışmak istemektedir. Günümüzde Türkiye'deki 52.838 ebinin 12.647'si (%26'sı) diğer bir deyişle her dört ebeden biri birinci basamak sağlık kurumu olan aile hekimliği biriminde çalışmaktadır.³² İkinci ve üçüncü basamakta çalışmak istediğini belirten öğrenciler ise ağırlıklı olarak doğumhane, yenidoğan ve kadın doğum servislerinde çalışmak istediklerini belirtmiştir. Toplum yararına ebelik hizmetlerinin yerine getirilebilmesi için meslek üyelerinin doğru şekilde istihdam edilmesi gerekir. Öğrencilerin mesleklerine uygun sağlık kurumlarında ve birimlerinde çalışmak istedikleri görülmektedir. Meslek üyelerinin üstlendikleri işi en iyi şekilde yapması ve topluma kaliteli bir hizmet sunması profesyonel olmanın bir gerekliliğidir.² Ayrıca hizmeti veren kişiler işlerini ne kadar iyi yaparlarsa, hizmet toplum için o kadar vazgeçilmez olur ve talep edilir.² Toplumun hizmeti talep etmesi mesleğin profesyonelleşmesi için de gereklidir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç olarak, ebelik bölümü öğrencileri düşük sosyo-ekonomik ailelere sahiptir ve iş bulma imkanı bölümü tercih etmede en önemli faktördür. Öğrencilerin bölümlerini isteyerek seçtikleri ve mezuniyet sonrası mesleklerini severek yapacaklarını düşündükleri görülmüştür. Bölüm öğrencileri mesleklerinin toplumsal statüsünün düşük olduğunu düşünmektedir. Katılımcılar doğum ve ana-çocuk sağlığı ile ilgili sağlık kurumlarında ve birimlerde çalışmak

istemektedir. Birinci sınıftan itibaren mesleklerine karşı olumlu görüşe sahip olmakla birlikte son sınıfa geldiklerinde görüşleri daha olumludur. Ebelik bölümü öğrencileri hakkında daha kapsamlı bilgi sağlayacak profil çalışmalarına gereksinim vardır. Meslek adaylarının mesleğe karşı tutumlarını ve mesleğin toplumsal statüsünü etkileyen faktörleri çözümleyecek çalışmalar yapılmalıdır.

KAYNAKLAR

1. Tuzcuoğlu S. (1994). "Meslek Seçimi ve Önemi". M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 6:265-280.
2. Karadağ A. (2002). "Meslek Olarak Hemşirelik". Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 5(2):1-8.
3. Çeber E, Yücel U. (2014). "Meslekleşme Sürecindeki Ebelik İçin Bilimsel Araştırmaların Önemi". e-SAĞLIK Ebek Dergisi, 1(1):11-14.
4. Yücel U, Ekşioğlu A, Demirelöz M, Koçak YÇ, Soğukpınar N. (2013). "Türkiye'de Ebeklik Lisansüstü Eğitim Profilinin İncelenmesi". Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, 10(1):1342-1354.
5. Tezel A, Arslan S. (2002). "Erzurum Sağlık Yüksekokulu 1. Sınıf Öğrencilerinin Mesleklerini Seçmeye ve Mesleğe İlişkin Görüşleri". Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 5(2): 39-45.
6. Erkal Sİ, Yalçın AS, Sancar B. (2012). "Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Ebeklik ve Hemşirelik Bölümlerini Seçme Nedenleri". Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi, 1(1):73-90.
7. Yıldırım F, Çelik P, Özmen C, Erol S, Üst ZD, Özkan H. (2014). "Ebelik Bölümü Öğrencilerinin Ebeklik Mesleğinde Erkeklerin Yer Almasına İlişkin Görüşleri". Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, 3(1):646-655.
8. Yurtsal ZB, Biçer S, Duran Ö, Şahin A, Arslan M, Yavrucu ÖK. (2014). "Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebeklik 1. ve 4. Sınıf Öğrencilerinin Mesleğe İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi". Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi, 2(2):15-25.
9. Andsoy II, Güngör T, Bayburtluoğlu T. (2012). "Karabük Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Hemşireliği Tercih Etme Nedenleri ve Mesleğin Geleceği İle İlgili Görüşleri". Balıkesir Sağlık Bilimleri Dergisi, 1(1):124-130.
10. Şirin A, Öztürk R, Bezci G, Çakar G, Çoban A. (2008). "Hemşirelik Öğrencilerinin Meslek Seçimi ve Mesleği Uygulamaya Yönelik Görüşleri". Dirim Tıp Gazetesi, 83:69-75.
11. Karakurt P, Hacıhasanoğlu R, Yıldırım A. (2009). "Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Sosyo-Demografik Özelliklerinin Öz-Bakım Güçlerine Etkisi". Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi, 4(12):137-152.
12. Bozkurt ÖD, Daşkan Z, Kavlak O, Şirin A. (2013). "Ebelik Öğrencilerinin Gebelikte Şiddet Konusundaki Bilgi, Görüş ve Mesleki Tutumlarının Belirlenmesi". Balıkesir Sağlık Bilimleri Dergisi, 2(2):99-107.
13. Ulusoy H, Tosun N, Aydın JC. (2014). "Türkiye'de Sağlık Yönetimi Alanında Lisans Eğitimini Sürdürmekte Olan Öğrencilerin Genel Profilinin Belirlenmesine Yönelik Bir Çalışma". HSP, 1(2):10-22.
14. Çalışkan D, Çulha G, Sarışen O, Karpuzoğlu S, Tunçbilek A. (2005). "Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğrenci ve Çalışanlarının Sigara İçme Durumu ve Etkili Faktörleri". Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Mecmuası, 58(3):124-131.
15. Vatan İ, Ocakoğlu H, İrgil E. (2009). "Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğrencilerinde Sigara İçme Durumunun Değerlendirilmesi". TAF Preventive Medicine Bulletin, 8(1):43-48.
16. Ceylan E, Cinsler BB, Soytürk S, Şengün T, Erbay H. (2017). "Bir Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Meslek Tercihinde Etkili Olan Faktörler". Journal of Medical Education and Informatics, 3(1):2-12.
17. Orak S, Orhan H, Ağırman Ö, Özgürce B. (2008). "Hemşirelik-Ebeklik Eğitiminde Süleyman Demirel Üniversitesi Örneği: Isparta Sağlık Yüksekokulu İntörn Öğrencilerinin Klinik Sahada Entegre Uygulaması İle İlgili Bilgi ve Tutumları". Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, 15(3):11-16.
18. Özpancar N, Aydın N, Akansel N. (2008). "Hemşirelik 1. Sınıf Öğrencilerinin Hemşirelik Mesleği İle İlgili Görüşlerinin Belirlenmesi". Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 12(3):9-17.
19. Ejder S, Özkan HO, Çelebioğlu A. (2000). "Erzurum Sağlık Yüksekokulu ve Hemşirelik Yüksekokulu Öğrencilerinin Mesleği Seçme ve Devem Ettirme İle İlgili Görüşleri". I. Ulusal Hemşirelik Öğrenci Sempozyumu Kitabı, İzmir, 33.
20. Türkiye İstatistik Kurumu (2013). İlgücu Verileri, [İnternet erişim: www.tuik.gov.tr], [Erişim Tarihi:06.06.2017]
21. Ergün G, Güzel A. (2016). "Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü İlk Ve Son Sınıf Öğrencilerinin Meslek Seçimini Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi". International Journal of Human Sciences, 13(1):1271-1284.
22. Kayacı S. (2006). "Sağlık Yüksekokulları Ebeklik Bölümü Öğrencilerinin Ebeklik Mesleği Hakkındaki Görüşlerini Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi". Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Anabilim Dalı, Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği, İzmir.
23. Bilgin Z, Ocakçı AF. (2011). "Ebelik Öğrencilerinde Mesleki Güdülenme". Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi, 14(3):40-46.
24. Ege E, Zincir H, Timur S, Geçgil E, Dursun S, Avşar Z ve ark., (2000). "Malatya Sağlık Yüksekokulu Ebeklik Bölümü Öğrencilerinin Sorunları ve Mesleki Beklentileri". 2000'li Yıllarda Sağlık Yüksekokullarında Eğitimin Geleceği Sempozyumu, Malatya, 197-202.

25. Tüfekçi FG, Yıldız A. (2009). "Öğrencilerin Hemşireliği Tercih Etme Gerekçeleri ve Gelecekleri İle İlgili Görüşleri". Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 12(1):31-36.
26. Karadakovan A. (1996). "Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Öğrencilerinin Eğitimin Başlangıcında ve Mezuniyetten Önce Meslek Seçimi Beklentileri ve Çalışmak İstedikleri Alanla İlgili Görüşlerinin İncelenmesi". Türk Hemşireliğinde Yüksek Öğrenimin 40. Yılı Sempozyum Kitabı, İzmir, 301-308.
27. Yılmaz İA, Dursun B, Pektaş K, Altay A. (2012). "Üniversite Öğrencilerinin Kariyer Seçimlerinin Demografik Özellikler Açısından İncelenmesi: Pınarhisar MYO Örneği". Electronic Journal of Vocational Colleges. 12: 9-21.
28. Özsoy SA, Uysal A, Bayık A Erefe İ. (1999). "Hemşire Öğrencilerin Mesleğe İlişkin Görüşlerinin İleriye Dönük İncelenmesi". VII. Ulusal Hemşirelik Kongresi Bildiri Kitabı, Erzurum, 345-350.
29. Erkal S, Yalçın S. (2003). "Öğrenciler Neden Hemşireliği Seçer?" II. Uluslararası- IX. Ulusal Hemşirelik Kongresi Bildiri Kitabı, Antalya, 637-640.
30. Pınar ŞE, Cesur B, Duran Ö, Güler E, Üstün Z, Abak G. (2013). "Ebelik Öğrencilerinin Mesleki Profesyonellikleri ve Etkileyen Etmenlerin İncelenmesi". Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi, 8(23):19-37.
31. Karaoğlu L, Çelebi E, Pehlivan E. (2007). "Nursing, Midwifery and Health Officer Programs Undergraduate Students' Attitudes towards Their Future Career: Motivating/Demotivating Professional Characteristics and Career Preferences". İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, 14(4):219-225.
32. Başara BB, Güler C, Yentür GK. (2015). Sağlık Araştırmaları Genel Müdürlüğü, Sağlık Bakanlığı Ankara, 141-155.